

78. Keskiviikkona 13 päivänä kesäkuuta 1990

kello 12 (12.22)

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ulkopuolella päiväjärjes-
tyksen

tehdään päätös eduskunnan lausun-
nosta Suomen suhtautumista Länsi-
Euroopan yhdentymiskehitykseen 1990
koskevan valtioneuvoston selonteon
johdosta 2492

Mainittu selonteko
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 7

Ainoa käsittely:

1) Asetus 27 päivältä huhtikuuta
1990 rajavartiolaitoksen eräiden sotil-
asvirkojen lakkauttamisesta ja perusta-
misesta 2495

Mainittu asetus (A n:o 6)
Puolustusasiainvaliokunnan mietintö
n:o 2

2) Asetus 27 päivältä huhtikuuta
1990 rajavartiolaitoksen eräiden virko-
jen lakkauttamisesta ja perustamisesta . ..

Mainittu asetus (A n:o 7)
Puolustusasiainvaliokunnan mietintö
n:o 3

Esitellään:

3) Hallituksen esitys n:o 84 laiksi
korkeimman oikeuden ja korkeimman

Siv.

hallinto-oikeuden presidenttien ja jä-
senten palvelussuhteen ehdoista sekä
eräiksi siihen liittyviksi laeiksi..... 2495

Siv.

Puhetta johtaa puhemies Sorsa.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi
toinen varapuhemies Pesälä sekä edustajat
Alho, Apukka, Astala, Bärlund, Elo, Helle,
Huuhtanen, Hämäläinen, Ikkala, Ikonen,
Järvenpää, Kankaanniemi, Kautto, Kärhä,
Laitinen, P. Leppänen, U. Leppänen, Louvo,
Melin, Myller, Paasio, Paavilainen, Pohjola,
Puhakka, Puolanne, Pystynen, J. Roos, Sa-
lolainen, Tiuri, Valli, Väistö, Väyrynen ja
Väänänen.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä
päivästä virkatehtävien vuoksi ed. Paasio
sekä yksityisasioiden takia edustajat Apuk-
ka, U. Leppänen, Myller, Pesälä, Pohjola,
Valli ja Väistö, tästä ja huomisesta päivästä
virkatehtävien vuoksi ed. Alho sekä kuluva
kesäkuun 15 päivään virkatehtävien takia
edustajat Elo, Helle, Hämäläinen, Järvenpää,
Melin, Salolainen ja Väänänen sekä yksityis-
asioiden vuoksi ed. Huuhtanen.

Kirjalliset kysymykset

Puhemies: Ilmoitetaan, että eduskun-
nalle ovat, puhemiehelle osoitettuna, saapu-

neet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:o 227, 229, 234, 246, 247, 254 ja 257. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Puheenvuoron saatuaan lausuvat

Ed. Riihijärvi: Herra puhemies! Suuri valiokunta kokoontuu välittömästi tämän täysistunnon päätyttyä.

Ed. Knuuttila: Herra puhemies! Pankkivaliokunta kokoontuu puolen tunnin kuluksi tämän täysistunnon päättymisestä.

Valtioneuvoston selonteko Suomen suhtautumisesta Länsi-Euroopan yhdentymiskehitykseen 1990

Mainittu selonteko

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 7

Puhemies: Ulkopuolella päiväjärjestyksen päätetään Suomen suhtautumista Länsi-Euroopan yhdentymiskehitykseen 1990 koskevasta valtioneuvoston selonteosta. Keskustelu asiasta julistettiin eilen pidetyssä ensimmäisessä täysistunnossa päättyneeksi.

Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietinnössään ehdottama lausunto, jonka lopullisesta sisällöstä valtiopäiväjärjestyksen 36 §:n 3 momentin mukaan eduskunnan on nyt päätettävä, minkä jälkeen eduskunta siirtyy päiväjärjestykseen.

Keskustelussa on ed. Wahlström ed. Laienen kannattamana tehnyt I vastalauseeseen sisältyvät viisi perustelulausumaehdotusta. Näistä 1) ehdotus koskee lukua Talous- ja veropolitiikka, 2) ehdotus lukua Työvoimakysymykset, 3) ehdotus lukua Sosiaaliturva, 4) ehdotus lukua Ympäristö ja 5) ehdotus lukua Eduskunnan asema.

Ed. Almgren ed. Fredin kannattamana on ehdottanut, että mietinnön ensimmäinen ponsi hyväksyttäisiin III vastalauseen mukaisena. Tämä on ed. Almgrenin 1) ehdotus.

Lisäksi on ed. Almgren ed. Fredin kannattamana tehnyt neljä sellaista III vastalauseen mukaista perustelulausumaehdotusta, jotka eivät sisälly hänen ehdottamaansa ensimmäiseen ponteeseen. Näistä ed. Almgrenin 3) ehdo-

tus koskee lukua Kaupan tekniset esteet, 4) ehdotus lukua Ulkomaalaisomistus, 5) ehdotus lukua Kuluttajansuoja ja 6) ehdotus lukua Kulttuuri.

Ed. Haavisto ed. Pulliaisen kannattamana on tehnyt II vastalauseen perusteella seuraavat kolme lukua Ulkomaalaisomistus koskevaa perustelulausumaehdotusta:

1) "Eduskunta edellyttää hallituksen toimivan siten, että maapohjan, metsien ja rantojen sekä muiden keskeisten luonnonvarojen omistus ja päätösvalta säilyy maassa pysyvästi asuvien käsissä."

2) "Lomakiinteistöjen osalta eduskunta edellyttää, että ulkomaisen omistuksen laajenemista tulee edelleen varsin tiukasti säädellä."

3) "Loma-asutuksen jatkuva lisääntyminen muodostaa kasvavan uhan rantojen virkistyskäytölle ja arvokkaimpien rantamaisemiemme suojelulle. Eduskunta edellyttää, että rantojen suojelua koskeva lainsäädäntö tulee kiireellisesti saada aikaan."

Lisäksi on ed. Haavisto ed. Pulliaisen kannattamana ehdottanut, että luvun Oikeudelliset ja institutionaaliset kysymykset loppuun lisättäisiin seuraava perustelulausuma:

4) "Eduskunta edellyttää, että kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen todelliset mahdollisuudet tehdä aloitteita, vaikuttaa päätösten valmisteluun, päätöksentekoon ja valvontaan jo Eta-alueesta neuvoteltaessa turvataan 1) lisäämällä hallinnon avoimuutta myös päätösten valmistelussa ja parantamalla viranomaisten tiedottamista, 2) tukemalla kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen itsenäistä tiedonhankintaa muun muassa tietopankkipalveluja parantamalla sekä 3) avustamalla voimakkaasti kansalaisjärjestöjen kansainvälisiä toimintamahdollisuuksia."

Ed. Laine ed. Stenius-Kaukosen kannattamana on ehdottanut, että mietinnön ensimmäistä pontta täydennettäisiin seuraavilla kahdeksalla uudella kohdalla:

"Eduskunta siirtyessään päiväjärjestykseen edellyttää ulkoasiainvaliokunnan mietinnön päätös- ja ponsiosassa ehdotetun lisäksi seuraavien reunaehtojen asettamista Eta-sopimuksesta käytävissä neuvotteluissa:

1) Suomen itsemääräämisoikeuden ja demokratian puolustamiseksi on eduskunnalla säilytettävä täysi päätösvalta kaiken Etalainsäädännön suhteen. Suomen eduskunnan ja oikeuslaitoksen päätösvaltaa ei saa siirtää

ylikansallisille Eta-elimille tai Eta-tuomioistuimelle. Myös Eta-neuvotteluvaltuuskuntaa tulee laajentaa parlamentaarisella edustuksella.

2) Etasta ei saa muodostaa välivaihetta EY-jäsenyyteen, koska se merkitsisi alistumista ylikansallisen pääoman ehdoin tapahtuvaan poliittiseen yhdentymiseen ja Suomen itsenäisyyden tosiasiallista menettämistä.

3) Etan tavoitteisiin tulee ottaa kansalaisten perusoikeuksien turvaaminen, ekologisesti kestävä kehitys, yleiseurooppalaisen yhteistyön edistäminen ja kansainvälisten taloussuhteiden demokratisoiminen.

4) Työntekijöillä tulee olla Eta-alueella oikeus tietojen saantiin, edunvalvontaan, sopimuksiin ja yritysten päätöksentekoon osallistumiseen konserniyhteistyö mukaan lukien.

5) Ulkomaalaisomistuksen rajoitukset on säilytettävä nykyisessä laajuudessa ja turvattava mahdollisuudet erityisten suojalakien säätämiseen kansallisesti tärkeille aloille.

6) Suomen tulee säilyttää oikeus kehittää omaa ympäristö-, alue-, sosiaali- ja työllisyyspolitiikkaa ja kuluttajansuojaa, vaikka ne merkitsisivät EY-sisämarkkinasäännösten tarkoittamia kilpailun rajoituksia. Verotuksen painopistettä ei saa siirtää progressiivisista välillisiin veroihin.

7) Eta-sopimukseen ei saa sisällyttää tulliliittoa, koska se rajoittaisi Suomen itsenäistä kauppapolitiikkaa muihin maihin, erityisesti idänkauppaa. Eta-neuvottelujen rinnalla on selvitettävä toimet, joilla turvataan vastavuoroiset edut idänkaupassa ja kehitysmaille.

8) Ulko- ja turvallisuuspolitiikka tulee rajata Etan ulkopuolelle. Sen sijaan tarvitaan Etykin pysyviä yhteistyöelimisiä yleiseurooppalaisen turvallisuusjärjestelmän, ympäristönsuojelun, talous- ja kulttuuriyhteistyön edistämiseksi."

Ed. Almgren ed. Moilasen kannattamana on ehdottanut vielä, että mietinnön ensimmäisen ponnien 4 kohtaan lisättäisiin IV vastalauseen mukainen uusi alakohta. Tämä on ed. Almgrenin 2) ehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Päätöksenteossa ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään mietinnön ensimmäistä pontta koskevista ehdotuksista ja sen jälkeen perusteluja koske-

vista ehdotuksista. Lopuksi päätetään mietinnön toiseen pontteen sisältyvästä ehdotuksesta mietinnön saattamisesta hallituksen tietoon.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätökset:

Mietinnön ensimmäinen ponsi.

Puhemies: Ehdotan meneteltäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotuksesta yhdessä ed. Laineen ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotuksen ja ed. Laineen ehdotuksen välillä.

Ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotus "jaa", ed. Laineen ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 131 jaa- ja 22 ei-ääntä, 10 tyhjää; poissa 36. (Koneään. 1)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ed. Almgrenin 1) ja 2) ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 141 jaa- ja 20 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 37. (Koneään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Mietinnön perustelut.

Äänestys ed. Wahlströmin 1) ehdotuksesta.

Mietintö "jaa", ed. Wahlströmin 1) ehdotus "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 147 jaa- ja 16 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Wahlströmin 2) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Wahlströmin 2) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 21 ei-ääntä; poissa 38. (Koneään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Wahlströmin 3) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Wahlströmin 3) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 19 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Wahlströmin 4) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Wahlströmin 4) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Wahlströmin 5) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Wahlströmin 5) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Almgrenin 3) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Almgrenin 3) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 20 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Almgrenin 4) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Almgrenin 4) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Almgrenin 5) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Almgrenin 5) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 35. (Koneään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Almgrenin 6) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Almgrenin 6) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 141 jaa- ja 18 ei-ääntä; poissa 40. (Koneään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Haaviston 4) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Haaviston 4) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 20 ei-ääntä; poissa 36. (Koneään. 12)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Haaviston 1) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Haaviston 1) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 35. (Koneään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Haaviston 2) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Haaviston 2) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 35. (Koneään. 14)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Haaviston 3) ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Haaviston 3) ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 37. (Koneään. 15)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Mietinnön toinen ponsi hyväksytään.

Eduskunta siirtyy päiväjärjestykseen.

Asia on loppuun käsitelty.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Asetus 27 päivältä huhtikuuta 1990 raja-vartiolaitoksen eräiden sotilasvirkojen lak-kauttamisesta ja perustamisesta

Ainoa käsittely
Mainittu asetus (A n:o 6)
Puolustusasiainvaliokunnan mietintö n:o 2

Puhemies: Käsittelyn pohjana on puolustusasiainvaliokunnan mietintö n:o 2.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Asetus 27 päivältä huhtikuuta 1990 raja-vartiolaitoksen eräiden virkojen lakkauttamisesta ja perustamisesta

Ainoa käsittely
Mainittu asetus (A n:o 7)
Puolustusasiainvaliokunnan mietintö n:o 3

Puhemies: Käsittelyn pohjana on puolustusasiainvaliokunnan mietintö n:o 3.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

3) Hallituksen esitys n:o 84 laiksi korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden presidenttien ja jäsenten palvelussuhteen ehdoista sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti toiseen lakivaliokuntaan.

Puhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään kello 14.45.

Täysistunto lopetetaan kello 12.41.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Erkki Ketola

